

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄGOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00

"DARBININKAS" 242-244 W. Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAI

VOL. V, No. 92 (722).

KETVERGAS, RUGPJŪČIO 12 D., 1920.

Pasitrauks.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi Rugpjūčio 9 d. "Elto" kablegramą, išsiųstą Rugpjūčio 8 d. iš Kauno:

Pabaigtos derybos su rusais dėl Vilniaus ir kitų okupuotų Lietuvos dalių. Evakuacija bus trintis etapais. Tuojau Lietuvos civilinė valdžia Vilniuje. Iki Rugšėjo 1-os dienos bolševikai pasitrauks naujos demarkacijos linijos nuo Naručio ežero pietuosna eis toliau apie 70 kilometrų, rytuosna nuo Vilniaus paskui pietuosna (nuo) Vilniaus Gardino gelžkelio. Lyda exelisiv. "Elta". (Kablegramo užbaiga sudaryta ir originale šiaip skamba: nuo Narocz ez pietuosna eibe toliau ca 70 kn rytuosna nuo Vilniaus paskui pietuosna Vilniaus Gardino gelžkelio. Lyda exelisiv. Elta).

Rugpjūčio 9 d. nuo p. Balutis gautas yra toks kablegramas, išsiųstas Rugpjūčio 9 d. iš Kauno:

Vakarykštis susitarimas: Bolševikų okupuotoji Lietuva evakuojama sekančiais: plotas šiaurės linijos Neris iki Narocz trintis dienomis. Plotas Vilnius iki linijos Narocz—Gudogaje—Soleczniki—Porcieze neveliaus Rugšėjo pirmos dienos. Likusis plotas praėjus strategiam reikalui. Vilniaus įstaigas pradės perduoti mums poryt.

Balutis.

August 9, 1920.

JONAS VILEIŠIS,
Lietuvos Atstovas
Amerikoje.

VIENTASI.

Čekoslovakija, Jugoslavija ir Rumunija pradėjo daryti žingsnius prie padarymo bendros sutarties dėl apsigynimo. ketinama pritraukti dar Graikiją. Čeko-Slovakijai rūpi turėti talkininkų prieš Vengriją ir Lenkiją, o jei ją pasmaugtų Rusija, tai būtų pavojus nuo Rusijos, o Jugo-Slovakijai pavojus nuo Italijos. Visos susivieniję galėtų bendrai atsispirti.

EXTRA!

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS.

Utarninke, rugpj. 10 d. atėjo iš Kauno "Tauta", liepos 20 ir 23 dd., "Laisvė" liepos 18, 20 ir 21 dd. ir "Darbininkas" liepos 20 ir 25 dd. Iš Škotijos atėjo "Išievių Draugas" liepos 24 d.

Smagiausio laikraščio "Vienybė" atėjo liepos 22 d.

Plačiai aprašoma paskutinės dienos lenkų viešpatavimo Vilniuje ir jų bėgimas iš Lietuvos žemių. Aprašoma triukšmingos demonstracijos Kaune dėl atgavimo pagrobų žemių.

Išsirašykite tų laikraščių. Už 50c. gausite 12 ekz., už \$1. gausite 25 ekz.

PRANEŠIMAS.

Jau vėl leista išduoti pasportus išplūdantiems tikrais blankas, kaip kad buvo pirmiau. Todel nuo dabar ir nepileičiai galės vėl išvažiuoti.

Amerika už nedalinamą Rusiją.

AMERIKA PRIEŠ LAISVĘ TAUTŲ, BUVUSIŲ PO RUSIJĄ.

Suv. Valstijų vyriausybė rugpj. 10 d. paskelbė savo nusistatymą rusų-lenkų dabartinių santykių klausime. Išreikiama, kaip Amerika žiūri į dabartinę sovietų vyriausybę, į Lenkijos klausimą ir į klausimą tautų buvusių po Rusija, o dabar nuo jos atskilusių. Paminėta ir Lietuva.

Italijos ambasada Washingtone buvo davusi suprasti Suv. Valstijų valdžiai, kad alijantai norėtų žinoti Amerikos nusistatymą į rusų-lenkų santykių klausimą. Tai toji nota buvo pasiųsta Italijos ambasada.

Notoj sakoma, kad Suv. Valstijų valdžia stovi už palaikymą Lenkijos politiškos nepriklaimybės ir teritorinės čylybės. Amerikos valdžia skelbia nesanti priešinga mezgamajai konferencijai tarp rusų ir lenkų tikslu pradėti taikos derybas. Nepriešinga esanti ir generalinė europinė konferencijai, bet esanti griežtai priešinga prieš pripažinimą Rusijos sovietų valdžios ir skaldymui Rusijos.

Notoj toliau išreikiama vil-

tis, kad rusų tauta pergalės dabartinę anarehiją, kentėjimą ir vargą ir kad "laisva ir suvienyta Rusija išnaudo užims vadovaujamą vietą pasaulyje".

Apie Lietuvą ir kitas tautas pasakytą, kad Suvienytos Valstijos vadovavosi prietelstės jausmu prie Rusijos "savo atsakyme Lietuvų Tarybų spalio 15, 1919 ir savo nuolatinio atsisakymo pripažinti Baltiškas valstybes, kaip nepriklaimingas nuo Rusijos tautas".

Sutrankoje sakoma, kad Amerikos vyriausybė džiaugiasi, jei alijantai paskelbtų už laikysią Rusijos teritoriale čylybę ir tikrus Rusijos rubežius. O "tie rubežiai privalo pilnai talpinti buvusią Rusijos imperiją su išimimu tikrosios Finlandijos, etniškos Lenkijos ir tokios žemės, kuri sutartimi būtų pavesta Armenijai.

"Aspiracijos šitų tautų prie nepriklaimybės yra teisingos. Kiekviena jų buvo spēka prifungta ir jų paliosavimas nuo svetimos priepaspaudos ne-reiškia pasikesinimo ant Rusijos teritorialių teisų ir buvo užgirtos viešosios nuomonės visų laisvųjų tautų."

JAU ŽADA ŽEMES.

Lenkijos vyriausybė pasta-ruoju laiku nesigailėjo atsišaukimų į sodiečius. Viename atsišaukime, kurį pasirašė Witos, tiek išsidrąsinta, kad pažadėta žemės tiems bežemiams, kurie pasižymės mūšyje.

(Atsiminkite, kad Lietuvos vyriausybė prie Slezevičiaus kabineto A. Stulginsko, dabartinio Seimo vedėjo sumany-mu pažadėjo kariškius žeme aprūpinti).

Pereitą nedėlią Varšavoj ant žymesniųjų kampu buvo kalbėtojai, kurie ragino iš liuso noro stoti armijon.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Nuo rugpjūčio 15 d. 1920 ne-kurių Europos šalių sulyginta pinigai su Suvienytų Valstijų doleriais. Tai-gi paštas praneša, kad nuo dabar iki vėl bus pranešta galima pinigų siųsti tarptautiškais pinigų kuponais sulig sekančios kainos:

Didžios Britanijos — £1 — \$4.
Holandija — 1 florina — 38c.
Švedija — 1 kronas — 24c.
Danija — 1 kronas — 20c.
Norvegija — 1 kronas — 20c.
Francija — \$1.—10.30 frankų
Belgija — \$1.—10.30 frankų
Italija — \$1.—10.30 frankų

SHEFFIELD Sealect MILK

Mes didžiuojamės patys ir tikrai tikimė SEALECT pienu.

ISGARADINTU IR KONDENSUOTU
Delei virimo ir stalo įsiai

ESAS GERIAUSIAI PADIREBAMAS

Nusipirk ir pamėgink vieną dėžutę — Tamstos persitikrinsite.

Geremi Pardavėjai parduoda SEALECT Brand Pieną.

Sheffield Condensed Milk Co., Inc.
A. H. MORSE & CO., Agents
9 India St., Boston

Temykite šį ženklą

DELEI P. VILEIŠIO T. FONDUI DAROMŲ PRIEKAIŠTŲ.

P. Vileišis daro daug prie-kaištų Tautos Fondui. Tai jam apyskaitos neaiškios ir nežiūrint į tai, kad T. Fondas per-daug net smulkmeniškias apys-kaitas laikraščiuose garsina, jisai, lyg koks principalas, reikalauja jų oficialiu keliu. Tai vėl nesuprantama mums logika tvirtina, kad T. Fondas esąs skolingas pinigų Lietuvos valdžiai (!); ir jam, kaip Lietuvos atstovui, turi tuos pi-nigus prisiųsti. Tai turi pre-tensiją, kad T. Fondas nefinansuoja kelionės Lietuvon grįžtančių beturčių ir paliegė-lių ir kad neduoda lėšų kun. Žiliaus knygai išleisti, ir tam panašiai. Kiekvienam pigu manyti, kad tie priekaištai nieku nepamatuoti; kad p. Vileišio reikalavimai perversija jo kompetenciją ir T. Fondo galimybę juos išpildyti; kad p. Vileišiui pačiam turėtų būti aišku, kad taip elgtis yra ne-taktiinga ir neteisinga; — bet vis dėlto jis tuos priekaištus daro ir tiksliai ardo T. Fondo intaką į žmones, atitraukia juos nuo aukų ir pačiam Fon-dui nori surengti pražūtį. Ko-del? Ką blogo Tautos Fondas yra padaręs ar gal padaryti Lietuvai? Kodel jo gyvavimas ir augimas neduoda p. Vileišiui ramiai miegoti? O juk mes visi žinome ir p. Vileišis negali prisiminti to nežinas, kad buvo toks kritiškas mo-mentas mūsų dabartinę istori-ją, kuomet T. Fondas stipriai pastūmėjo neaiškų mūsų tau-tos likimą nepriklaimybės lin-kon. Apie tą momentą taip rašo savo raporte mūsų gerbia-nas atstovas kun. J. Dobužis:

"Šiaip ne taip Gruodyje 1918 m., pergyvenę visokių kartybių, įkūreme 'Lietuva' — Spaudos Biurą. Lietuvos valdžia ją sutvarkė, nustatė aiški programą, o amerikiečiai apsiėmėm aprūpinti pinigais ir visokia pagalba. Tuomet Lietuvių tauta ir valdžia buvo kazerio malonėje ir pergyve-no pinigų krizį, ypač Lietu-vo nepriklaimybės propagan-dai pasulyje skelbti. Tad T. Fondas tuo pačiu laiku atėjo Lietuvai talkon ir savo auko-nis išnešė Lietuvos nepriklaimybės klausimą dailiai ir rimtai į platųjį pasaulį. Mūsų spaudos Biuras veikė Ber-ne, atstovybės buvo Lauzanoje, gi kovo mėn. 1919 m. persikėlė irgi Bernan. Aš buvau tų įstaigų 'general manager' ir megždavau visai, vi-sur visokius sątkius. Man dang padėdavo tas mano titu-las, jog esu Amerikos Lietu-vių Tarybos atstovas. Svetim-tančiai man tikėjo ir mūsų ak-cija kaip Amerikiečių rimta skaitė."

Taip kalba kun. Dobužis o-ficialiame savo raporte, pri-siustame neperseniai T. Fondo pirmininkui. Rodo ir be to mes žinome, ką Tautos Fondas y-ra nuveikęs Lietuvos nepriklaimybės išgavimo reikale ir p. Vileišis negalėjo to neži-noti, tai kam gi leškoti men-kų priekabių, kad tą Fonda, mūsų nepriklaimybės stei-gėją, sugriovus! Ypač, kad tie priekaištai visai neteisingi. T. Fondo apyskaitos yra smulkmeniškios ir visuomet laikraščiuose garsinamos. Tik tas jų nemato, kas nenori ma-tyti. Kas del sątkių T. Fondo su valdžia, jis visados buvo jau palankus ir per daug net

palankus. Kad tik Lietuvos

Valdžios Misija taip būtų jam

palanki! Kodel Lietuvos Mi-

sijai nepaėmus pavyzdžio iš

Amerikos valdžios nusistaty-

mo link tokių organizacijų,

kaip A. Raudonasis Kryžius,

Y. M. C. A., Knights of Co-

lumbus ir tam panašų? Jos

padeda valdžiai, bet ir valdžia

joms padeda, niekados jų ne-

kandžioja ir nesikiša į jų or-

ganizacijos kontrole. Tuom

labiau nesikėsina ant jų gyvas-

ties, nes civilizauta Amerikos

valdžia puikiai supranta, kad

panašios organizacijos tai di-

deliausias valdžios ramstis. O

pas mus!?

Pavargėlių ar paliegėlių Lie-

tuvon gabenimas tai ne T. Fon-

do užduotis. Tuom reikalu

privalėtų rūpintis L. Misija,

nes kam gi čia ji atsiųsta? Kas

del skyrimo lėšų kun. Žiliaus

knygai išleisti, tas priguli

prie politiškos akcijos, kuriai

finansuoti T. Fondas visados

laukdavo instrukcijų iš A. L.

Tarybos ir be jos užgyrimo nie-

kados nėra skyręs lėšų politi-

skos reikalams. Kodel kun. Ži-

lius neišgavo iš Tarybos užgy-

rimo savo projekto, tai jau ne

mūsų dalykas.

Beje, p. Vileišis yra pasiun-

tes T. Fondui reikalavimą, kad

išmokėtų 255.00 algos p. Jonui

K. Miliui, kuris buvo Laisvės

Sargų Centro Raštininku ir li-

kos pakeltas į Leitenantus A-

merikos L. Brigados Viršinin-

ka. Čia T. Fondas atsisakė

mokėti, nes jau yra išmokė-

jęs L. Sargams-Brigadai \$11.-

000.00 ir kiti tos Brigados vir-

šininkai gaudavo algas iš tos

sumos. Kam tokia diskrimi-

nacija p. Miliui?

Indomu, kaip mūsų visuo-

mei išrodys šitos faktas:

Lietuvos Misijai atvykus A-

merikon, Tautos Fondo pirmi-

ninkas pasiuntė p. Vileišiui

pakvietimą atsilankyti Bosto-

ne, prie tos progos jo mal-

daudamas, kad kartais pra-

klabose užsimintų apie Tautos

Fondą, kaip jo išstaiga padari-

usis tiek gero Lietuvai ir dar

daugiau galėsiančių padaryti,

jeigu tik ją oficialiai parėmus

ir užgyrus. P. Vileišis štai ką

atsakė:

"Iš Tamistos gerbiama! Iš-

ka nuo 19 Gruodžio turiu gar-

šbės atsakytį, jog Lietuvos

Valstybės Misija yra atkelia-

vus į Ameriką įvairiais Vals-

tybės reikalais. Ir todėl kaip

tokia negalėtų aktyviai užsiim-

tii vieno ar kito Fondo reika-

lais, ir laikyti jų lėšų pade-

ngimui prakalbas, nors tą darbą

skaitytų labai svarbiu.

Su tikra pagarba,

J. Vileišis."

Tas trumpa ir aišku. Į taip

nusistatę valdininką nebu-

vo kas dangian kalbėti. P. Vi-

leišis užsilpo ant atstovybės

sosto, ir mums nieko daugiau

neliko, kaip tik su pagarba į

jį žiūrėti ir laukt, kas čia to-

liaus bus. Neilgai reikėjo lank-

ti, kad pamatėms, kaip jis nuo

to sosto nuliū, isimaišė ir par-

tizantų minią ir užpuolė ant

Tautos Fondo oficialių ir pri-

vačių kelių. Įdrąsinti tokia p.

Vileišio taktika, mes turime

garbės ir teisės paklausti: jei-

gu Valstybės reikalai neleidžia

p. Vileišiui Tautos Fondo šelp-

ti, tai ar tie patys Valstybės

reikalai leisti jį griauti? Ar

tuom tikslu Lietuvos Valdžia

atsiuntė jį Amerikon, kad su-

daržius nandanga išstaiga, ku-

EXTRA!!!

VISI Į SVEČIO PRAKALBAS.

BŪRIŲ BŪRIAI SUEIKITE VIETINIAI IR IŠ APIELINKIŲ.

Subatoj, Rugpj. 14 d. 7:30 val. vak. šv. Petro bažnyti-nėj salėj So. Bostone kalbės svecias nebūvėlis iš Lietuvos prof. kun. Meškauskas. Jis yra šviežiausia atvykęs iš Lie-tuvos. Gražiai ir indomiai apipasačioja apie Lietuvos reika-lus. Vietiniai lietuviai ir iš apielinkų skaitlingai privalo atsilankyti ir išgirsti nepaprasto kalbėtojo.

Neužtarė Lenkijos.

RUSAI TURĖJO TEISĘ PERTI LENKŲ KAILI, SAKE ANGLIJOS PREMIERAS.

Rugpj. 10 d. Anglijos pre-mieras Lloyd George sakė prakalbą parlamente. Ta prakal-ba visi indomavo ir parlamen-tas buvo prigrūstas žmonių. Buvo ir Rusijos sovietų dele-gatai.

Premieras Lloyd George pa-sakė, jog Lenkijos ofensyvas prieš Rusiją buvo nepateisinamas. Todel Rusija darydama taiką su Lenkija turi teisę ro-kuotis su tuo faktu, kad Lenkija ją užatakavo ir kad tą da-rė prieš alijantų persergėjimą. Sakė toliau, kad Rusijos vy-riausybė turi teisę dabar reikalausti iš Lenkijos garantijų, kad Lenkija panašų pasikesi-nimų daugiau nedarys. Te-čiaus rusų keršijimas ir baudi-nas lenkų neturi eiti iki pa-naikinimo Lenkijos nepriglu-mybės.

Premieras sakė, jog vienin-tėlis alijantų tikslas esąs įvy-kinti taiką paremtą ant etno-grafiškos Lenkijos nepriglu-mybės. Alijantų konferencija Hythe mieste patarusi Lenki-jai derėtis su Rusija, jei tik ji pripažįs jos nepriglumybę.

Jei lenkai Minsko konferen-cijoj nepriims rusų išlygų, ku-riais rusai turi teisę pastatyti, tai alijantai nerems Lenkijos sakė premieras. Gi jei rusai norėtų panaikinti Lenkijos nepriglumybę, tai būtų kitas da-lykas. Bet alijantai nesiustų kariuomenės ginti Lenkijos. Remtų Lenkiją ekonomiskai, o prieš Rusiją vartotų bloka-dą.

PATARS SUTIKTI.

Laikraštis London Times rašo, kad iš Londono išplau-kė du Rusijos delegatų į Mas-kvą raginti sovietų valdžią su-tikti Anglijos siūlomas išly-gas Lenkijos klausime priim-ti.

VIS KRAUSTOSI.

Iš Varšavos kraustymosi ne-siliauja. Traukiniai išėina iš Varšavos kupini pabėgėlių. Varšavos gynimo taryba vis laiko posėdžius ir daro plenus veikimo, jei sostinė būtų ap-supta.

ri tiek yra aukavusi Lietuvos nepriklaimomybei išgauti ir padeda mūsų tautai dirbti kul-tūros darbą!

Kn. K. Urbanavičius,

T. F. Pirm.

K. J. Krauštas,

T. F. Sekr.

LENKŲ PABĖGĖLIAI DANCIGE.

Karaliaučiaus laikraštis Ta-geblatt skelbia, kad lenkų bė-gimas į Dancigą nesiliauja. Bėga čielos šeimynos ir vis-kas, ką turi, tai drabužių tru-putį. Dancig jau esąs perpil-dytas lenkų. Jie nori išplauk-ti Amerikon.

VARŠAVA—DANCIG GELEŽINKELIS PERKIRSTAS.

Rusijos kariuomenė jau pa-siekė Varšavos-Dancigo gele-žinkelį ir perkirto susinešimą tarp tų miestų. Bet dar liko aplinkinis geležinkelis per Thorną. Tai iš Varšavos kas valanda eina traukiniai per Thorną į Dancigą su pabėgė-liais. Amerikos Legacija pa-sakė amerikonom Varšavoj išvažiuoti nevelian, kaip rug-pjūčio 11 d. vakare.

RUSŲ GAUJOS.

Rusų pludimas linkui Lenkijos yra gaivališkas. Tai ne-ra tikra kariuomenė. Rusai da-bar plusta vakaruosna taip, kaip senovėje totorių ordos kad pludo Rusijon ir vakari-nėn Europon. Dabar didžiū-ma rusų plustančių linkui Lenkijos yra be ginklų. Savo dauguma jie garsina lenkų "ka-reivius" ir tie bėga, kaip avys.

SUSIRINKO.

Minske suvažiavo Rusijos ir Lenkijos taikos delegacija. Rugpj. 11 d. jau turėjo pradėti taikos derybas. Alijantai dabar tēmija, kas iš tos konferencijos bus. Jei Rusija nenorės pripažinti Lenkijos at-ba jei per daug smaugs, tai ruošiasi Lenkiją paremti.

Pereitą nedėlią įvairuose Anglijos miestuose buvo darbininkų demonstracijos ir susirinkimai, kur išreikšta prie-singumas karui prieš Rusiją del Lenkijos. Priimta rezolucijos, kuriose sakoma, kad karui kilus streikuotų mainie-riai, geležinkelių darbininkai ir tt.

AMERIKOS LENKAI SUJUDO.

Visoje Amerikoje lenkai su-judo, daro susirinkimus ir prašo Amerikos vyriausybės gelbėti Lenkiją. Užvedė smar-kesnę propagandą amerikoniš-kuose laikraščiuose.

Sekančiame numeryje bus trilypis gražus paveikslas, val-duojantis Dievo Kūno proce-sija Kaune.

DARBININKAS

Šis yra South Boston'o darbininkų laikraštis, kuris išėjo į pasaulį 1879 m. Jis yra seniausias ir didžiausias darbininkų laikraštis Amerikoje.

DARBININKAS
(THE WORKER)

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$4.00
Boston and suburbs\$5.00
Foreign countries yearly\$5.00

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

AR PERANKSTYVAS
DŽIAUGSMAS.

Džiugavome mes amerikiečiai, kuomet atėjo dvigubai linksmas žinia, kad padaryta taika su Rusija gan pusėtinomis išlygomis ir kad lenkams išbėgus iš Vilniaus, jį užėmė lietuviai. Tą patį džiaugsmą matome tik ką atėjusioje iš Lietuvos laikraščiuose, kur rašoma apie taiką su Rusija ir džiaugsmą del Vilniaus atgavimo.

Džiaugsmas greit nūslogo. Kilo nerimastis. Atėjo žinių apie rusų žiaurios pasielgimus jų užimtoje žemėje ir Vilniuje, apie Kapsuko atsibeldimą Vilniui su savo lietuviais pasekėjais, jo tveriamus sovietus ir leidžiamus įsakymus. Nerimastis buvo ne be pamato. Del šito nusiminti žinoma galėjo tik mažiausiai, silpnavausiai. Tačiau ir rimtiesiems reikia žiūrėti į gyvenimą blaivomis akimis ir nepasiduoti nei nusiminimui, nei iliuzijoms.

Kaikam gal išrodo, kad lenkams, kaipio Lietuvos priešinkams nusuktas sprandas. Gal būt, kad taip yra, o gal ir štai kas yra. Lenkai matydami, kad Vilnius galės tekti Lietuvai, jų dalis gal nesikraustė iš Vilniaus, o apsimetė bolševikais, ėmė talkon chuliganus, žulikus, lietuvų bolševikus ir pradėjo savo ardy-mo darbą, kad traukdyti Vilniaus tekimą Lietuvos vyriausybei. Galima daleisti, kad bent dalis lenkų, aršųjų Lietuvos priešinkų liko Vilniuje ir užsėdėjo bolševikų kaukės.

Kad ir tuoj pasitrans rusų kariuomenė iš Vilniaus ir kitų Lietuvai pripažintų žemių, tai tose atgautose vietose bus dar sunkaus darbo Lietuvos vyriausybei iki įvykdins ten taiką ir ramybę.

PAVOJUS MOKSLUI.

Plačiai jau žinoma, kad Amerikos profesorai ir mokytojai gauna elgėtišką mokestį. Vidutinė universiteto profesoriaus metinė alga Amerikoje yra \$2.476.25, o vidutinė kolegijos mokytojo alga yra tik \$1.549.29. Tuo tarpu bemokslas paprasčiausias geležinkelio darbininkas gauna per metus \$1.160. Visgi Amerikoje dar nėra taip bloga. Visgi universiteto profesorius Amerikoje daugiau gauna, negu paprasčiausias geležinkelio darbininkas. Amerikos amatininkai, žinoma, geriau uždirba, negu universiteto profesoriai, bet vargu kur kitur yra toks algų skirtumas, kaip Austrijoje. Vienoje Austrijos sostinėje, žinoma, gauna per metus nuo 90.000 kronų iki 100.000 kronų. Kriaunius per metus gauna 80.000 kr. Tuo tarpu universiteto profesorius, išstarnęs 20 metų, gauna čia 60.000 kronų. Augėdiančiojo Teismo nariai gauna po 25.000 kronų, daktarai po 15.000 kronų. Algų skirtumą čia mato kiekvienas.

Kuomet dalykai iki to dailina, tai matosi, kad progresas turi pasisukti atgal. Besimokantis amato ar kokio darbo gauna šiek tiek mažiau.

Gi einantieji mokslus kolegijose ir universitetuose netik, kad neapmokami, bet turi turėti pinigų gerą krivą.

Esant dalykams taip, kaip Austrijoje mokslas turi nusmukti. Kam-gi rūpės kopti prie augėdiančio mokslo ir sėdėti mokslo įstaigose 15 ar 20 metų leisti krūvas pinigų, jei žmogus gali per porą trejetą metų tapti pirmos klasės šaučiu ar kriaučiu, per tą laiką dar gyvenamą algą gaunant, ir pagalios gauti algos dangian, kaip dūsyk už universiteto profesorių.

Amerikos lietuviai nesirūpina leisti savo vaikus į augėdiesnį mokslą. Labai mažai Amerikos lietuvių jaunikių tarsi universitetuose. Baisiai mažai. Kodel taip yra. Well, gal turėtume išdrįsti prisipažinti, kad lietuviai nelabai tebrangina mokslą. O antra, tai tas, kad iš jaunų dienų vaikai pradeda uždarbiauti. Pusėtinai uždirba, o kad pasiekti augėdiesnės profesijos, tai reikia daug laiko, daug pinigų, kantrybės, ištvermės ir po visoko uždirba ne ką daugiau, o kartais ir mažiau, negu amatininkas — kalvis, karpentis, plumbis, šiaudius ir tt. Ar nereikės iš naujo mokslui slapstyti po vienuolynus, kaip tai buvo senovėje.

Pranas Raulinaitis.

SOCIALISTŲ INTERNACIONALAI.

Londonė 1862 metais buvo pasaulinė paroda. Į šią parodą prancūzų darbininkai nusuntė savo įgaliotinius. Londono darbininkai maloniai priėmė savo draugus prancūzus darbininkus ir jų pagerbimui rugpjūčio 5 d. jų pačių metų surengė iškilmingus pietus. Per šiuos pietus (buržuinis išmislas!) buvo labai daug kalbų pasakyta įvairiais klausimais. Tarp kitko nemaža kalbėta ir apie darbininkų tarptautinę sąjungą. Po tų gražių kalbų prie darbų neprieta ir tuo laiku darbininkų tarptautinio susivienijimo klausimas pasiliko vien žodžiuose ir gal dar kaikiurių širdyse.

Porai metų prasilinkus vėl Londonė įvyko 1864 m. rugsėjo 28 d. skaitlingas "visų tautų darbininkų" mitingas St. Martin Hall'ėje. Šiame mitingė dalyvavo anglai, italai, šveicarai, belgai ir vokiečiai darbininkai.

Mitingo prezidentu buvo profesorius Beesly. Svarbiausias mitingo nusprendimas buvo įkūrimas tarptautinės (internacionalės) darbininkų sąjungos. Taip ir gimė "internacionalas", vėliau pirmuoju internacionalu pavadintas. Šio internacionalo vedėjas ir jo statuto išdirbėjas išrinktas Karolis Marksas. Pirmojo internacionalo statusas priimtas 1866 m. Genevos kongrese Šveicaruose. Šis pirmasis internacionalas negali pasigirti kokių nors naujumu pasaulinėje istorijoje. Ir jo įkūrimu nepadarė naujas išradimas tarptautiniam susivienijimui. Tarp kitko galima paminėti Robertas Ovensas, kuris įkūrė panašią draugiją, angliškai pavadintą "Association of all classes of all nations". Patsai gi Robertas Ovensas gyveno pirm pirmojo internacionalo kūrėjų, būtent: jis gimė 1771 m. gegužės 14 d. Anglijoje Nervtone (staunės woles) ir ten pat mirė 1856 m. lapkričio 17 dieną.

Pirmasis internacionalas iš karto dideles pasekmes turėjo darbininkų tarpe ir net vadinamoji moralės jėgos, su kuria net darbdaviai skaitėsi. Bet tuo 1869 m. prie internacionalo prisidėjo rusas anarchistas Bakuninas ir jo sekėjai kurie savo anarchistinėmis tendencijomis žymiai susilpnino jį. Internacionalas pradėjo menkėti ir galutinai suiro 1870-1871 metų vokiečių prancūzų kare.

Sisai internacionalas, paminėtas K. Markso ir kitų jo sebrų socialistų mokslu, turėjo

tikslo jungti visų šalių proletarus prieš bendrą priešišką kapitalizmą ir kapitalistinę valstybės formą. Bet nežiūrėnt savo bendrą tikslų visų šalių proletarai nepajėgė prieštarauti kapitalistiniam grobuoniškam 1870-71 metų vokiečių prancūzų karui ir turėjo išsiskirstyti. Taip ir sugriuvo pirmasis internacionalas.

1889 m. Paryžiuje (prancūzuose) buvo švenčiama prancūzų didžiosios revoliucijos šimto metų sukaktuvės. Prie progos buvo čia suauktas tarptautinis darbininkų kongresas ir įsteigta antras internacionalas. Antrasis internacionalas taip pat neperilgai išgyveno. Pasaulinis karas faktiškai jį išardė, kadangi visų šalių darbininkų dauguma palaikė savo valdžias ir pasiėmė ginklą, savo tautinių valstybių ginti: vietoje socialistinės brolybės, visų šalių proletarai vieni kitą pasveikino ar motų šūvais, kulkosvaidžių taršėjimu ir arčiau sušėjo karo frontuose, vietoj vienas kitam ranką paduoti, ir paskelbti karui karą, smelgė vienas kitam — darbininkas darbininkui (nes buržuai sugebėjo nuošaliai išsilaikyti ir neiti į pozicijas) durtuvą į krūtinę. Pašaipta virto socializmo obalsis: visų šalių proletarai (darbininkai) vienykėtes. Tik Rusijos darbininkai 1917 metais pasitraukė iš karo lauko, kad viduje įkurti raudoną "socializmo rojų".

Ir kitose valstybėse atsirado sąjaulės socialistų, kurie balsavo parlamentuose prieš pinigų skyrimą karo išlaidoms. Šios socialistinės nuosėdos įkūrė atskiras partijas — vokiečiuose nepriklausomųjų socialdemokratų partiją, Prancūzuose — socialistų respublikonų partiją ir tt. Karo metu šveicaruose šių partijų šalininkai padarė keletą tarptautinių (internacionalų) susirinkimų. Pažymėtina 1915 m. susirinkimas Cimervalde, kur Leninas, Trockis ir Radekas (rusų bolševikų vadai) pirmu kartu pasirodė, 1916 m. jie rinkosi Kientahly ir Genevoje ir išdirbo pamatus (pagrindą) kurti kintiną trečiąją internacionalą, kuris ir dabar įvairių šalių ir valstybių socialistinės partijos eina kova del prigulėjimo prie antrojo arba prie trečiojo internacionalo. Trečiajai internacionalas, kaip jau galima suprasti iš jo vadų ir krikšto tėvų bei buvimo vietos, eina grynai rusų bolševizmo pradais ir takais. Jis remiasi į komunizmą ir atmeta bei koki bendradarbiavimą su "social-patriotais" ir panašiais. Del šių apyvostų socialistams ir yra šio šio sunkumo sudaryti vieną tarptautinį socialistų susivienijimą.

Mūsų socialistai liandininkai demokratiai praėjusiose metuose prisidėjo prie antrojo internacionalo ir išrinko savo atstovą P. Klimą. Socialdemokratų viešos pozicijos šiuo klausimu negali pasakyti, nes jeigu jie (soc-dem.) būtų prisidėję prie Maksvos internacionalo, tai negalėtų dalyvauti kuriamajam Seime, būtų prieštaravimas ir sutelptas komunistiniai-bolševistinių pradų; jeigu gi prigulėtų prie 2 internacionalo būtų nemažai buržuizmo ir dvasios oportunizmo. Pastaroju laiku prie antrojo internacionalo priguli Vokietijos socialdemokratų partija (Mehrkaitssocialisten), Austrijos, Danijos, Čekų-Slovakų, socialistinės partijos Luksemburgo, Vengrų, Pietų Slavų, Ispanų, Portugalų, Suomų, Latvų, Rumunų, Olandų, Argentinos, Čili, Anglijos Labour Partija ir Belgų darbininkų partija.

Iš antrojo internacionalo išstojo: vokiečių nepriklausomųjų socialdemokratų (U. S. P. D.) partija, taip pat socialistinės partijos Angluose, Prancūzuose, Italijoje, Norvegijoje, Bosnijoje, Hercegovinoje, Šveicaruose ir Jungtinėse valstybėse (U. S. of A.).

Prie trečiojo internacionalo priguli rusų bolševikų partija (ruskaja komunističeskaja partija) ir išstojo iš II internacionalo socialistų partijos Šveduose, Olanduose ir kitur. Antrojo internacionalo abiejų grupių narių skaitlius yra maž daug apie vienas milijonas. Trečiojo internacionalo narių skaičius negalima sužinoti, kadangi komunistų partijos savo narių skaičius neskelbia.

Šiuo laiku socialistinėse partijose stipri orientuotė į trečiąją internacionalą. Kur socialistai nukryps mes nesimegime spresti, bet tai parodys atimotji ateities.

(Kauno "Darbininkas")

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

NEW BRITAIN, CONN.

LDS 36 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 15 d. rugpj., tuojaus po sumai. Narės ir nariai LDS 36 kp. malonėsite atsilankyti visi, nes turime daug naujų nutarimų, ypatingai tai už tai, kad mūsų susirinkimas šitas jau paskutinis prieš Seimą. Turim ruošti ir Seimą. Būty geistina, kad nors porą delegatų galėtume pasiųsti. Taipgi turėsime progą išgirsti daug ką naudingo nuo delegatų kurie pastarajam LDS Con apskr. suvažiavime.

Susirinkimas įvyks Šv. Andriejaus parapijos salėj, Church gt. LDS 36 kp. rašt.

B. Matulevičius.

PADEKOS ŽODIS.

LDS Conn. apskritis laikės pusmetinį suvažiavimą 18 d. liepos 1920 m. New Britain, Conn. ir išklaušė raportą, Komisijos rengimo apskričio-gegužinės 31 geg. 1920, ištare viešą padėkos žodį komisijai, kuri taip uoliai pasidarbo. Per jų tris mėnesius pelną apskritis gavo, ipatingai tai ačių komisijai užtai, kad pasizadėjo ir toliau ateityje darbuotis del apskričio naudos. Į komisiją įėjo šie asmenys: P. Geležutė, K. Kručkas LDS 6 kupos nariai. B. Matulevičius 36 kp. narė. Taipgi tas pat viešas padėkos žodis priklauso ir visai L. D. S. 6 kuopai ir 36 kp., nes tai nemažai triso padėjo šios dvi kp. išpildyme programoje, ypatingai tai darbininkai, kurie vien tik buvo iš šių dvejų kuopų.

Ačiu chorams ir jų vedėjams už jų linksmas dainėles. Iš šių kolonijų chorai dalyvavo: Hartford, Conn. Šv. Cicilijos, ir iš New Haven Conn. Šv. Kazimiero choras.

LDS Conn. apskr. rašt. B. M.

BROOKLYN, N. Y.

Svečio nebuvelio prakalbos.

Rugpj. 6 d. — Kar. Aniolų parapijos salėj kalbėjo kun. prof. Meškauskas (taip bent spėj, nes niekas gerb. kalbėjojo neperstatė, kas atrodė iš rengėjų pusės didelį nemadagumą).

Gerb. kalbėtojas neseniai atvykęs iš Lietuvos labai dailiai papasakojo apie Lietuvos padėtį per karą, laike rinkimų į Steigiamąjį Seimą ir tt.

Važiuojantiems Lietuvon nepatartė važtis drabužių, valgių ir kitų dalykų, kurių galima gauti už tuos pačius pinigus ir Lietuvoje, kai išmainsi dolerius ant aukšinių.

Taip gi sakė, kad geriausia važiuoti per Prancūziją, nes netaip krečia. Per Liepoją nepataria, nes latviai labai apiplėšia, o per Angliją esą brangu.

Piniguočius, kurie turi \$1000 arba daugiau gali važiuoti be baimės į Lietuvą ir ten pradėti kokią biznį arba įsitaistyti ant ūkės. Paskui būtis sunkiau. Dabar esą geriausia proga.

Patartina, kad nei viena kolonija nepasiliktu nesurengus gerb. svečiui prakalbų, nes labai naudinga pasiklausti.

Zmonių buvo neperdaugiausia, bet ir tai didžiama moterų, kas parodo, kad Brooklynio meteris labiau supranta reikalus, negu vyrai.

nėse valstybėse (U. St. of A.). Prie trečiojo internacionalo priguli rusų bolševikų partija (ruskaja komunističeskaja partija) ir išstojo iš II internacionalo socialistų partijos Šveduose, Olanduose ir kitur.

Antrojo internacionalo abiejų grupių narių skaitlius yra maž daug apie vienas milijonas. Trečiojo internacionalo narių skaičius negalima sužinoti, kadangi komunistų partijos savo narių skaičius neskelbia.

rai. Tai garbė joms.

Aukų surinkta \$50.

Matušio Mykolas.

MONTELLO, MASS.

Rugpjūčio 8 d. š. m. buvo L. D. S. Naujosios Anglijos Apskričio išvažiavimas. Diena pasiitakė karšta, bet puiki. Žmonių privažiavo iš visur. Pelnas kaip girdėt liks nemažai, kuris paskirtas Lietuvos krikščionims darbininkams.

Plačiau apie šį išvažiavimą tilps sekančiame numeryje.

Buvęs.

LINDEN, N. J.

Tilpusioje koresp. "Darbininko" num 88 iš mūsų kolonijos kur yra surašyta aukavusių vardai del L. R. Kr. Rėmėjų, tai turi būt ir gerbiamu jaunavedžių auka Vineas ir Viktorija Guzevičiai \$5.00. Kur yra M. Kazakevičius, tai turi būt M. Kazakevičienė.

Vestuvėse buvęs.

CLEVELAND, OHIO.

Vyčių išvažiavimas.

Rugpj. 1 d. L. Vyčių 25 kuopa buvo surengusi nepaprastą išvažiavimą į Menton, Ohio. Vieti puiki ant ežero kranto. Išvažiavimas tuomi nepaprastas, kad skaitlingas būrelis Vyčių atvažiavo iš Detroito, Mich. kas pridavė daug gyvumo. Per išsą dieną buvo įvairių žaidimų, dainelių. Pietų metu buvo prakalbėlių paraginčių prie spartesnio veikimo. Kalbėjo S. Paurazas, Kl. M. Damakauskas, V. A. Greičius, p-lė Damakauskaitė. Pradžioje ir paibaigoje sudainuota Vyčių ir Lietuvos Imnai.

Jaunikaitis.

TEIKITĖS SUGRAŽINTI.

L. D. S. Conn apskričio pastarą suvažiavimą, 18 liepos, 1920 m. Nutarė pareikalauti viešai nuo L. D. S. 39 kuopos Bridgeport Conn. sugražinti apskričiai knygytes, \$10.00, arba nors duot atsakymą, ką jie joms padarė. Kelis kartus buvo klausta per laiškus viršminėtos kuopos raštinko J. Sanvačio ir nesulaukė atsakymo jokio. Buvom priversti per spandą klausti. Dalykas vis tolin ir tolin atidėtas, vien tik del tamstų neatsakymo. Meldžiame susivikrinti netrukdyti reikalo.

LDS Conn. aps. rašt. B. M.

NEW BRITAIN, CONN.

L. D. S. 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 15 d. rugpj., tuoj po pamaldų. Šv. Andriejaus bažnytiniai salėj. Visi nariai yra kviečiami atsilankyti, nes turime daug dalykų aptarti.

Valdyba.

CHICAGO, ILL.

L. D. S. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 15 d. rugpjūčio tuojaus po pamaldų. Anšros Vartų parapijos svetainėje 2323 W. 23rd Pl. "Kviečiame visus narius būtinai ateiti, nes turime svarbių reikalų. Taipgi atsiveskite naujų.

Valdyba.

CICERO, ILL.

L. D. S. 49 kuopos mėnesinis susirinkimas atsiubu panedėlyje rugpj. 16 d., 1920 m. Šv. Antano parapijos svetainėje 8 val vakare. Meldžiame visus narius ir nares skaitlingai susirinkti.

Valdyba.

DETROIT, MICH.

L. D. S. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio 15 d. rugpj. tuojaus po pamaldų. Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visi nariai malonėsite pribiti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskit ir naujų narių.

Valdyba.

ŽINIA MOKSLEIVIAMS.

NEWARK, N. J.

Gerb. Centro pirm. buvo jau paskelbęs, kad šiuometinis mūsų Seimas įvyks Cambridge, Mass. Bet del tulų kliūčių Seimas liko perkeltas į So. Boston, Mass.

Tad-gi visi delegatai važinodami Seiman galite apsisiti "Darbininke" 244 W. Broadway, So. Boston, Mass. Iš čia bus nurodytos nakvinės vietos.

Seimas bus parmininko paskelbtose dienose.

Varde Seimo rengiamos komisijos.

V. Damašas.

J. J. Šikas.

L. D. S. 14 kp. susirinkimas įvyks 13 d. rugpj. 8 val. vakare Sv Jurgio svetainėje 180 New York Ave. Maloniai kviečiame visus L. D. S. narius paskirtu laiku ant susirinkimo, nes randai daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi randasi keletas narių kurie pamiršo savo mėnesinę duoklę užsimokėti.

Visi nariai pasirūpinkite ners po vieną naują narį atsivesti eidami ant susirinkimo.

A. Kazlas.

AR BEDIKIS YRA BEDIKIS?

(Pradžia 86 numeryje)

Visi nesupratimai iš to išeina, kad žmogus savo silpną protu nori išmatuoti Dievo neišmatuojamus surėdumus, mes nesuprantame Dievo tikslų. Jo surėdymai nevisi mums aiškiai suprantami. Dažnai užsidoame sau sekančių klausimų: "Kodel taip daug supulių ir skurdo randasi pasaulyje? Bet, jei nebūtų supulių ir skurdo pasaulyje, negalėtų būti nei pasigailėjimo nei aukų, nei nuopelnų žmogaus siejai. Antroje dalyje šio veikalio šis klausimas bus paaiškintas plačiau, kuomet bus kalbama apie žmogaus nuopelno pasekmes pagal Dievo apreiškimą.

Kaip augėdianis matėme, kad Haekelio "tvirtinimas" tai tuščias ištartimas be jokių priparodimų", čia išpuola pridurti kelis sakinius. Jei Haekelis pats neparodo iš kur jis gavo žinią būk "materija yra gyva ir turinti jausmus ir valią", tai mums leidžia spėlioti iš kur jis būtų galėjęs gauti tokią žinią? Ne iš kur kitur, vien tik iš locono patyrimo; o patyrimas dedasi išbandymu. Jei materija, su lyg jo, yra gyva ir turi valią, tai turi turėti ir atmintį — tai gal jis pats ir atmena kuomet buvo molis, plyta, akmuo, varlė, žuvis, paukštis, karvė, beždionė etc. etc.?

Kartais stebinės Prigimties eikvojimu, ir klausiamie patys savę kam reikėtų pasaulyje taip daug nenaudingų daiktų. Jurgis Mivart'is šį klausimą štai kaip atsiliepia: "Jei tie gyvulėliai kurie gyvavo seniausiuose laikuose, kurių kūnai atrandami geologijos mokslo tyrinėtojų žemės sluogsnuose vadinamieji labirinto dafai būtų turėję bent kiek supratimo, tai būtų galėję padaryti tvirtą užmetimą priešais Apveizdus išmintį už suakvojimą žolynų sėklų. Vienok tų laikų suakvojimas žolynų surengė mmus anglis kuriuos šiandien mums teikia didžiausią naudą — be kurių mūsų būtų labai sunku pragyventi. iTe gyvulėliai būtų išdavę netikusį nusprendimą savo "nepermatumų" labai tolimais ateities... dar priduria Mivartas, "tai stipma jauni paskutikai pirm užaugimo plunksnų — jų kūnai maitina daugumą mažų sutvėrimų, tiegi sutvėrimai patarnauja kitiems; o galutinai bakterijų spiečiai paverčia organinę (sąnarinę) medžiagą gaivalais kurie maitina žolynus, kurie peni vabalus ir kitus sutvėrimus, kurie peni vabalus ir kitus sutvėrimus, kurie vėl veikia patarnauja maistui kitų gyvulių ir žmogaus. Gamta arba prigimtis taip yra surėdyta jog Pirmosios Priežasties tikslu nieks negalės pasmerkti, nors kažin kaip norėtų. (Skaityk veikalą: "NATURE AND THOUGHT, 1885; p. 218).

Pastaba. — Energijos akvojimas. Visa naudingoji energija (veiklumas) pavirsta vienodai karščiui. Kiekvienas studentas fizikos tai žino kad dalis energijos sunaudojamos atlikimui kiekvieno darbo pasirodo kaip karštis krypta vienodai save suakvoti. Energijos kiekybė pavirstama paplitusiu karščiui nuolat dauginasi, o tokiu būdu naudingas darbas bo negalima iš jos gauti (II.

Law of Thermodynamics), tai teisiai aprašoma kaip visatos (universum) augantis aikvojimas. Net jei didžiama visatos energijos būtų pastovi, tai energijos dalis naudingoji naudingam darbiui vistiek nuolat eina mažyn. Todel visata krypsta prie atsilsio kuriame naudingas darbas bus negalimas atlikti, o su juomi ir gyvenimas nebus galimas.

Todel-gi, iš to kas yra pasakyto apie suakvojimą energijos nuosekliai išeina kad visata turi pradžią. — Tai-gi su Lordu Kelvinu, galime prilyginti visatą prie žibantės žvakės: "kaslink visatos" (a not jo "kaipo užžibinta žvakė, tikrai žinome kad ji nebuvo užžibinta nuo amžių be pradinių, ir ateis laikas kada ji paliaus žibėjusi". Arba galima-visatą prilyginti laikrodžiui užsuktam. Ankštai susukamas sprendžina palengva atsileisdama varo laikrodžio veikimą. Kuomet sprendžinos susukimas visas atsileidžia, laikrodis (dziejorius) sustoja. Gal atiras toksai mekanikae kuris išgalvos laikrodį kurs pats užsisuktų automatiškai, tai rodosi nebūtų labai nuostabių dalyku. Bet kad laikrodis pats pasidarytų, tai tikrai būtų stebūklas! O materijalistai nenori pripažinti stebūklų nei visos visatos pasidarymo automatiško!

Visos Žmonijos Paliūdijimo Argumentas.

Visų amžių visos tautos pilnai sutiko išreikšdamos savo tikėjimą į esimą kokios nors Dieviškos Galybės kuri valdo pasaulį. Toksai sutikimas, taip visatinis, toks nuolatinis tarp įvairumo laabi didžio aplinkybių ir asmenų, negalėjo būti išgalvotas kokio vieno asmens, kaipio visuomet ir visur veikiančios priežasties. Ta priežastis negali būti kas kitas vien tiktai prigimties paties žmogaus proto. Tai-gi, visos žmonijos kaipio vienas protas po tuomi žvalgiu priejo prie išvados (conclusio) kad viemintelis patenkintinas išaiškinimas pasaulio ir jo stebūklų, ir paties žmogaus, yra atrandamas prileidimo kokios nors Gyvos Galybės, kokios nors Dieviškos Spėkos, visų daiktų Sutvėrtojo. Žmonijos protavimas negali būti klaidus. Jei prileistume būk visa žmonija arba visi žmonės klysta, tai turėtume pripažinti kad žmogaus protas iš prigimimo krypsta vien tiktai prie klaidų. Arba kitais žodžiais, turėtume pripažinti būk atradimas tiesos visai būtų negalimas.

Užmetimas (1). Senovėje buvo visuotinis įsitikinimas būk saulė skrieja aplinkui žemę, o mokslas parodė visai priešingai, gal ateis laikas kada mokslas parodys būk nėra reikalo tikėti į Dievą. Tiesa, mokslas parodė ne vien tą klaidą kad saulė nesiskia apie žemę, bet nemažai ir kitų klaidų. O toliau gal ir daugiau klaidų surasti, bet kaslink pasaulio pradžios, tai mokslas lig šiol dar nesurado jokio naujo atidengimo, nes mokslo tikslas yra vien suvaržytas prie tyrinėjimo regimos visatos...

(Bus daugiau)

Laiškai.

Chabarovskas,
8 Liepos, 1920 m.

Jo Sveikatai
p. Pranui Gudui
"Darbininko" redakcijos
Sekretoriui.

Gerbiamasis!

Kaip nužingau gavęs Tamistos laiškus ir netikėtą sveitę iš Lietuvos — "Laisvę". Karštai sveikindamas Tamistą pirmojo pažintį, tariau knuosiūdingiausiai ačiū už viršminėtąsias dovanas ir "Darbininką", kurį gaunu beveik reguliariai.

Laišką profesorui laikau pasavę iki netyčiomis pasitaikis ištikimas "kurjeras" t. y. tautietis vykstantis Tomsą, kurį jei dabar pakliūti — reikia parsiklausti per keturius rubėjus. Mat pakeičiui reik pervažiuoti 1) Amuro sryties komunistų su partizanais valstybę, 2) Citos Čemionovo valdžią, 3) Verchneudinską Tobolsono "liaudies republiką", 4) Irkutsko "centras". Krasos ir telegrafo su tomis valstybėmis susisiekimo nėra, bet ir šiaip jau žmonės keblu nuvykti Centralin Sibėrijon.

Esu labai užimtas kaip tarnystės taip ir ypatingaisiais reikalais. Dovanokite kad nieko neparašiau.

Visą 24 mėnesių laiką iki 20 birželio buvome partizanų atskirti nuo pasaulio. Gyvenome baimėje ir pusbadžiu; duonos po kortelėmis duodavo tik po pusę svorį dieną, alų kaip reikiant nemokėjo, miltų pudas kainavo virš mėnesio uždarbio ir net brangiau.

Rusijos pinigų kursas ant galo taip nupuolė, kad pinigų gaudai liko "vidutiniškai" žmonėmis. Doleris čia kainuoja į 5000-6000 rub. Gyvenimas taip liko sunkus, kad nenoromis verčia apiešiti šią šali. Tik nieko negirdėti kad sąjungininkai žadėtų pagrabinti pabėgėlius dovanai. Aš pirmasis važiuočiau.

Tardamas pagarbos žodį ir labai dėkingas pasilieku

Tamistos Teofilis Kalalis.
Priešas. Minimasai profesorius yra kalbininkas Buga. Reikiška jis yra Tomske.

ČESNULIO LAIŠKAS.

(Iš Paryžiaus)

Paryžiun atvykau 25 d. liepos. Ant laivo išbuvo tik nepilnai 8 dienas. Daug lietuvių važiuavo tuomi laivu vis daugiausiai per Lietuvį Prekybos Bendrovę, ir visi džiaugėsi, kad laivas buvo geras. Tik atvažiavęs Paryžiun tuojau bėgau Lietuvį Atstovybėn. Puičioje ir garsioje vietoje randasi Lietuvo Legacija visai netoli nuo Vartų Triumfo. Tame pat name gyvena Prancūzijos ex - premieras Briand. Įėjau į atstovybę — gi žiūriu kalbasi su atstovais tik ką atvažiavęs iš Lietuvos ex-premieras, dabar prekybos ir pramonės ministeris p. Ernestas Galvanuskas. Kartu taipgi atvyko ir jo žmona į Paryžių pasiūžūrėti pas savo gimines. P. Galvanuskienė yra tipiška Paryžietė. Kada paklausiau kaip patinka Lietuvoje o ypač Kaune, tai entuzijastiškai atsėvė, kad visa Lietuva taip patinka tokia graži ir gyvenimas ten plaukia taip ramiai ir maloniai, kad ji niekur kitur gyventi nenorėtų kaip tik Lietuvoje. Jau gero kai kalba lietuviškai.

Po to E. Galvanuskas apipasaškojo daug įdomių nutikių iš vėliausios politikos, taikos derybų ir taiką su rusais, apie padėti Lietuvoje. Apie tą reikėtų daugiau rašyti. Po to perstaciau jam kaip prekybos ir pramonės ministeriui savo tikslą važiuoti Lietuvon, būtent kad važiuoju kaip atstovas The Chesnut Shoe Mfg. Co. reikale steigimo fabrikos Lietuvoje. Trumpai albanavan tokį užgimę lip kad

nesitikiu gauti. Sužinojau, kad Lietuvoje jau laukia ko nors pradant šią industriją.

Po to kalbėjomės daugiau apie konkrečius klausimus šio darbo pradėjimui iš ko prieita prie susipratimo, kad pradėti reik tuojau ir nuvažiuavus Kaunan tuojau Prekybos Ministerijoje reikės pereiti reikalingas sąlygas ten įsikorporavimui ir paėjimui po Lietuvos valdžios autoritetu ir apkalbėjimui sudarymui kontrakto su Kaunia visuose klausimuose rikančiuose su fabrikos steigimu. Kiek supratau, kad statyti fabrikas nereikės. Būsi galima lengvai surasti pakankamai butų. Apie žaliąją medžiagą klapato nebūsi.

Galiu pasakyti tik, kad aš labai džiaugiuosi, kad atvažiavau, o ypač šiuo metu. Šabatoje apleidžiu Paryžių ir karų išvažiuoju Lietuvon su ministriu p. E. Galvanusku, džiaugiuosi labai ir iš to, nes sunkenybė kelionės labai susimažina.

Šiandiena tik ką atvažiavo kurjeras iš Lietuvos kuris atvežė daug svarbių žinių iš padėties Vilniuje kur jau yra lietuvių įsteigta komendantūra. Jų nerašau kadangi kun. J. Dobužis gal pats plačiau praneš.

Šiuo metu tarp tik tiek teravėsi, nuvažiuavęs gi Kaunan parašysiu daugiau.

Iš Lietuvos.

JOSVANIS.

Žiniai visų Josvainiečių, gyvenančių Amerikoje.

Šiais metais birželio 6 — 10 Josvainiuose lankėsi Jo Malonybė Zemaičių Vyskupas Pranciškus Karevičius, kuris teikėsi iškilmingu būdu pašvęsti Josvainių bažnyčią. Ant tos iškilmės atsilankė ir kun. Novickas, kuris statydino tą bažnyčią. Atvykus kun. Novickui žmonių džiaugsmui nebuvo galo. Manau, kad ir Josvainiečiai gyvenantys Amerikoje su didžiausiu džiaugsmu norėtųmė jį pamatyti nes jis ir jums yra gerai žinomas. Jis ir jūsų neužmiršo, bet savo rūpėtumumu sugaudė visus po svetimus kraštus ir maloniai kvietė prisidėti prie statymo naujos gražios bažnyčios.

Ak ir puiki pastatyta ačiū duosnumui vietinių ir išeivių. Viso būto gera, kad ne karas. Nors Josvainiuose mušių ir nebuvo, o bažnyčia nukentėjo. Rusai padorėjo bėgdami varpus išvežti, bet negalėdami jų išimti sprogdino ir nuo to sprogdinimo suskaldė vieną varpą, sugadino vieną bokštą. Stogas nubirėjo ir langai išbirėjo. Iki šiol gyvename be langų. Iš vienos šalies langai užkalta lentomis, o iš antro šono kiek liko stiklų per tuos šviečia, o be stiklų vietos drobe užtaisytos. Jei kas būtų iš Josvainiečių pinigų, turėtų daug Amerikoniškų dolerių, tai turėtų progą ir dabar padėti karo nučiulpiams Josvainiečiams, paaukodami sutaisymui bažnyčios.

Iškilmingas pašventimas bažnyčios daug užima taiko ir daug Vyskupui darbo, bet tą darbą Jo Malonybė Vyskupas Karevičius atliko su didžiausiu džiaugsmu, nors oras pasitaikė kobauriausias. Tegul tad Jam bus širdingiausias Ačiū.

Josvainių klebonas
Kun. Gudus

VELIONA.

Velionos ir apeliškių parapijų, šiuo metu, žmonės labai pradėjo sirgti kruvinąja. Nors Velionos parapija yra neperdidelė, tačiau reta diena pasitaiko, kad nelaidotų dvejų ar trijų numirelių. Velionoje, kaip tyčia, tuo tarpu nėra gydytojo, o susirgę žmonės neieško gerų gydytojų, kurie juos pagalbėtų, bet bando gydytis įvairiomis žolėmis, vartodami jas su degtine, nuo ko dažnai liga pasunkėja ir reik skirties su šiuo pasauliu.

Beželis Svyrunalis

KLAIPEDA.

Rusiškoji "Didžioji Enciklopedija" išleistoji 1903 m. redaguojant prof. Južakovui, talpina šias žinias:

Klaipėda (Mėmel) tai Rytų Prūsijos, Karaliaučiaus apygardos miestas, prie įtakos laivų upės Darnėje į Klaipėdos užtaką, susijungiančią per Kurų užlają su Baltijos marioomis. Gelbkelių susibėgimo centras. Gyventojų 1895 m. buvo 19,195 (750 katalikų, 936 žydai). Chemijos pramonė, trys verpimo, liejimo dirbtuvės ir tt., prekybos rūmai, 16 sveikimo konsulatų, valstijos banko skyrius su metine (1894 m.) apyvarta į 133,000,000 markių. Išgabena daugiausia miško ir linų; pargabena anglių, silkų ir druskos.

Ruimington, pylimais apskaton Klaipėdos prieplaukon atsilankė (1896 m.) 796 laivai į 263,867 tonų.

Yra ločmanų komanda, gelbėjimo stotis, gimnazija, moterų mokytojų seminarija ir jureivystės mokykla.

Istorijoje Klaipėda nuo pat užėmimo Vokiečių Ordeno vadinosi Neidortmund, vėliaus Mėmelburg. Pradžią siekia 1252 m. Priklausė Kuršo karaliumams, o vėliaus vokiečių ordenui. Laikuose Lenkų-Lietuvių karės XIII-XV šimtmečiuose nesikė degė, kai kurį laiką buvo užkariauta Švedų. 1757 ir 1812 metais buvo užėmę rusai. 1807 Klaipėdoje padaryta taikos sutartis Anglų su Prūsais.

Miestas ir įneiga į užlają apsaugojami tvirtovės fortais. 1813 m. buvo apgultas rusų.

T. K.

Habarovskas,
5-VIII-1920 m.

Lietuvos laikraščiai pilni indomųjų naujienų. Lietuvos laikraščiai galima gauti "Darbininke". Įrašyti į sąrašą 18

TAMASIS ŠEIMIS.

Šiomis dienomis užėmė vietą kaip garsinimo skyriaus vedėjas. Šeimis dalyvavo didžiajame kare, kur buvo užėmęs vietą pulk. raštininku, vėliaus ligonbučių centro raštinės vedėju, vėliaus vedė kariuomenės spaustuvę Brest'e. Dabar prisidėjo prie "Darbininko" štabo. Šeimis yra pasižymėjęs tarp čia gimusių leidsdamas vieninteli anglų kalboje lietuvių laikraštį: "The Lithuanian Booster".

ŽINOKITE.

Laikraščius iš Lietuvos ateina veik kasdien. Šiomis dienomis atėjo švieži numeriai "Laisvės", "Vienybės" ir "Kariškių Žodžio". Vietiniai ateikite pasipirkti, o kiti išsiųskite.

PLAUKAI!

Nušių, prarėtę, pliskančią galvą, niežėjimą, žilimą ir kitos odos galvos ligos pasekmę galvą prašalinti. Perstikrinimui gausite prabai gyduolių jei prisistatė 24c. po du centus stampomis ir savo adresu:

Western Chemical Co.,
P. O. Box 9, Wilkes-Barre, Pa.

"DARBININKA" gali gauti Kauno "Laisvę", "Kariškių Žodį", "Vienybę", "Tautą", "Darbininką" ir k. Už 50c. gausi 10 ekz. Išsiųskite.

SIŪSKITE knygų ir laikračių ir Lietuvą saviškiams kuodaugiau. Siųskite laiškines popieros

ŠEIMYNINKAMS.

Šiomis dienomis gavome keletą dešėčių egzempliorių knygų "Gaminimas Valgiu". Parduoda stipriais drobės aparais po \$1.75; popiero aparais po \$1.25. Su užsakymu siųskite ir pinigų šiuo adresu:

"Darbininkas",
242-244 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

VISIEMS.

Užrašykite saviškiams Lietuvoje Kaune einančių laikraščių. Tinkamiausi Lietuvos žmonėms laikraščiai yra:

"VIENYBĖ"
metams 20 auksinų.
"DARBININKAS"
metams 20 auksinų.
"LAISVĖ"
metams 96 auksinai.

"TAUTA"

metams 48 auksinai.

Visi šie laikraščiai eina Kaune. Tų visų laikraščių amerikiečiai gali gauti "Darbininke". Už 50c. gausite 12 ekz. Užrašykite tų laikraščių saviškiams Lietuvoje o sau gausite iš "Darbininko", "Vienybės" ir "Darbininkas" yra savaitraščiai, "Laisvė" dienraštis, "Tauta" eina du kartu savaitėje.

MOKYKLŲ UŽBAIGIMUI VEIKALAI

"VAIKŲ TEATRAI"

I ir II dalis.

Tik ką išėjo iš spaudos dvi naudingos teatrališkos knygtės. Kiekvienoje telpa po 3 pamokinančius vaikams veikaliukus. Knygtė 32 pusl. ir parduoda po 20 centų.

Užsakymus siųskite tuojau šiuo adresu:

S. P. KNEIŽIS,

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DETROIT, MICHIGAN

1000 STUBŲ ANT PARDAVIMO.

Vienatinis LIETUVIŲ AGENTAS kuris pristato visiems Lietuviams Stubų, Farmų ir Lotų. Važiuojantiems į Lietuvą išsitorja pasportus ir sąžiniškai siūnia į Lietuvą per geriausius laivus. Su visokiais reikalais atsiskaitite pas:

M. CURLANIS,

2320 Jos Campan (Hamtramck) Detroit, Mich.

Gyvenimo vieta: 244 E. Grand Boulevard

Telefonas MARKET 2910.

Spring 1937.

PIRMUTINIS

ir

Seniausias Lietuviškas

UŽFIGOS NAMAS

ARBA HOTELIS

NEW YORKE.

LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVŲJŲ!

Jei nenori būti nusikraustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiog kreipkitės pas Geo. J. BARTASIŲ, agentą, nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus. Parduoda laivakortes ant visų linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmainom ir siūniam pinigų į visas dalis svieto pagal dienos kursą. Parupinam išvažiuojantiems pasportus. Pastinkam žmones ant gelbkilo stočių New Yorke pribuvus iš kitų miestų. Suteikiam nakvynės, nes užalkome namų su 38 kambariais. Palydime keleivius ant laivų ir pristatome juos bagažais, žodžiu sakant, pilnai aprūpiname kiekvieną, kuris pas mus kreipiasi į mūsų viršminėtą Agentūrą su reikalais.

GEO. J. BARTASIUS 498 Washington Street,
New York City.

LIETUVIAI! AR JŪS JAU ŽINOTE?

— Kad —

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS

— Buvo —

Pirmutinis iš Visų Bostono ir Naujosios Anglijos Bankų

— Kūris —

PIRMUTINIS PRADĖJO MOKĖTI

5 NUOŠIMTĮ

Ant Padėlių ir Tuomi Privertė Visus Kitus Bankus Mokėti!

Ar Jūs Jau Žinote, Kad Centralis Bankas ir Dabar Yra Pirmutis iš Visų Kitų Bankų, Kuris nuo Augusto Pirmos Dienos, 1920

MOKĖS 6-TĄ NUOŠIMTĮ?

Ar Jūsų Vietiniai Bankai Duoda Tiek! Jeigu Ne, Tad Kam-gi Jūs Duodate Savę Išnaudoti!

ATEIKITE CENTRALIN BENDRAN LIETUVIŲ BANKAN IR GAUSITE!

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,

32-34 CROSS ST., BOSTON, MASS. 366 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA.

Siūnia pinigų į Lietuvą pagal lietuvių dienos kurso su pilnas gvarancija. Suteikia rodas grįžtantiems į Lietuvą, parupina pasportus, laivakortes ir kaip parsiųsiuot pinigines iš Lietuvos. Rašydami vienos plokštės 2c. stampu atskymui. Adresuokite: 244 E. Grand Boulevard, Detroit, Mich.

Pirma Lietuvoje Audėnyčia.

Už kelių mėnesių jau pradės verpti ir austi. Mes audėjai pamatėme, kad tuojau yra reikalinga Lietuvoje verpimo ir audimo dirbtuvė. Vyrai ir moterys visi kviečiami prie audeklinės statymo. Šėrai po \$10.00, mažiaus kaip 10 šėrų už \$100.00 neparduodame. Klauskite informacijų Centre arba pas mūsų įgaliotinius ar kuopų viršininkus:

MŪSŲ KUOPOS — Naugatuck, Conn. — F. Vilkas
Manchester, N. H. — P. A. Andrajunas
Westfield, Mass. — J. Zala
Nashua, N.H. — A. Treinevičius
Amsterdam, N. Y. — A. S. Kousza

KELIAUJANTI ĮGALIOTINIAI:

M. L. Masionis — Naugatuck, Conn.
V. J. Kondrėtas — Lowell, Mass.
V. Boreika — Newark, N. J.
J. Šimkonis — Lawrence, Mass.
J. Makola — Nashua, N. H.

DARBAI KURIUOS MES JAU ATLIKOME IR ATLIEKAME:

1. Suorganizavome \$40,000.00 2-jų mėnesių bėgyje.
2. Sutvėrtos 8 audėjų kuopos.
3. Daromos sutartys su mašinų kompanijomis.
4. Pasiustas atstovas į Lietuvą padaryti sutartį su Lietuvos valdžia, kad tuojau pradėjus darbą.

AMERIKOS IR LIETUVOS AUDĖJŲ BENDROVĖ

American & Lithuanian Textile Corporation

218 Tremont St., Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS.

Ateinantį suabvakarį visi kas tik paeina eikite į bažnytinę sv. Petro salę klausyti svečio nebūvėlio iš Lietuvos kun. Meškauskos.

ISVAŽIUOJA.

Rugpj. 12 d. išvažiuoja į Lietuvą gerai žinomas visiems, o kairiems laisvamaniams nepakenčiamas, Petras Špokas. Jis grįžęs prie veikvių katalikiškų idejų, nių kuopų ir jose veikia kiek galėjęs, o ypač Pil. Blaiviniukų kuopoje. Taip gi sykiu išvažiuoja jo sesuo Marijona su savo vyrų Aleks. Algernaniu. Jie visi kilę nuo Raseinių.

Laimingos jiems kelionės ir greito pasimatymo su tėveliais ir giminėmis.

Visos Amerikos lietuviai džiaugėsi kun. Mirono gražiomis prkalbomis. Tie, kurie girdėjo kalbant kun. Meškauską, tai sako jis kalbąs "miro-niškai".

SUSIRINKIMAS.

Rugpj. 12 d. ketvėrge, bus svarbus susirinkimas Piln. Blaiviniukų 49 kuopos bažnytinėje svetainėje 7:30 val. vakare.

Kviečiame visus narius į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių dalykų, kaip tai: rinkima delegatų į Seimą, komisijos raportas iš buvusio išvažiavimo ir daug kitokių dalykų.

Kviečia rašt P. Grinkaitis.

Visi skleiskite žinią kuoplačiausia apie svečio nebūvėlio iš Lietuvos kun. Meškauskos prkalbas subotj rugpj. 14 d. sv. Petro salę So. Bostone.

NUSISEKĖ.

Rugpj. 1 d. Nau. Anglijos Pil. Blaiviniukų apskrčio buvo išvažiavimas ant Felsway Hill. Puikiai buvo pelnę turėję. Išvažiavime dalyvavo iš visų apiečių, Bostono, Cambridge, Brighton, Worcesterio, Lawrenceo, Norwoodo ir kitų kolonijų. Vieta piknikui buvo labai puiki ir patogi. Publika buvo labai užganėdinta. Išvažiavimas buvo labai linksmas ir gėrynas. Buvo visokių žaislų, virvės traukimas, o ypač daug juoko buvo kai sukibo So. Bostono ir Cambridge moteris traukti virvę, visi turėjo gardaus juoko kuomet S. Bostono Cambridgegetes atitraukė.

Buvo ir paroda blavių gėrimų. Dovanas laimėjo Worcesteris už gėrimus. Tarp ko kito reikia pažymėti, kad Norwood choras vedamas Staseviciaus labai šaunini pasirodė su linksniomis dainėmis.

Išvažiavimo vedėjas buvo J. Svirskis, o darbininkai prie toniko ir šaltakosės: Ag ir Pil Grinkaitis, P. Špokas, M. Kilmanušis, Navickaitė, O. Jankienė iš So. Bostono, o iš Cambridge: A. Navickas, Ona Paulauskaitė, U. Vinckaitė, U. Dailideniūtė.

So. Bostono 49 kuopa šauniai pasirodė su valgiais vadovaujant K. Petraičiutei, iš ko liko nemažai pelnų.

Taipgi buvo gerb. svečiai kun. Čepikas, kun. Virmauskas ir vietinis Klebonas.

Ar ne tas.

I kun. Meškauskos prkalbas eikite visi, nes jei didžioje salėje netilpūs, tai prie salės atdarytų langų stovėdami girdėsite jo gražią prkalbą.

VYČIŲ 17 Kp. NARIAMS.

Ateinančią nedėlią įvyks vyčių 17 kuopos privačiasis piknikėlis. Norintieji dalyvauti jame ir kartu troku važiuoti laisvą užrašo iki pėtnyčios rugpjūčio 13 d.

Komisija.

Chicago lietuviai nepaisydami smarkiausio lietaus nei didžios perkūnijos minių miniomis ejo į kun. Meškauskos prkalbas. So. Bostoniečiai, padarykime rekordą ir susirinkime taip skaitlingai, kaip ne kuomet.

Liepos 30 d. buvo susirinkimas Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų. Kolektorių raportai buvo išduoti ir taip pat raportas iš buvusio pikniko. Pelnų liko \$10.

Skaitytas laiškas nuo Seserų iš Chicago, kurios išreiškė didelę padėką už uolų pasidarbavimą ir už prisijutus inėsimus ant Seimo, kurios priėmė.

Gerb. Klebonas išdavė atskaitą iš surinktų pinigų tai pasirodė, kad So. Bostono skyrius nebūgėliausiai stovi. Lik šiol pasiuntė \$300.

Nutarta vakarą surengti, ir paklika tam darbiui ta pati komisija, kuri išvažiavimą surengė.

Remėja.

LIETUVIŲ MAŠINISTŲ IR MECHANIKŲ B-VĖ

332 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

Tėmykit visi ką veikia Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovė. Lietuvoje yra Bendrovės įgaliotinis Anicentas Baužinskas, kuris išvažiavo į Lietuvą atidaryti skyrius ir pradėti statyti dirbtuvę ir suorganizuoti darbininkus Lietuvoje. Anicentas Baužinskas paeina iš Kauno red. Kretinų apskr. Skuoda miesto Bažnyčios gatvė num 4. Kaip geras veikėjas Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovės pasižymėjo savo darbu Bendrovės labui Amerikoje ir dabar darbuojasi Lietuvoje. Anicentas Baužinskas per daugel metų gyveno Brighton, Mass, ir dirbo mašinų dirbtuvėje per visą laiką. Jis yra prityręs mašinistas, ir gabus darbininkas. Jisai Lietuvos skyriuje parduos Bendrovės akcijas, kurios parduos po penkis dešimt dolerių ir akcijos bus išduotos su Bendrovės antspaudu ir parašu prezidento. Taigi mes parduvinėjame akcijas Amerikoje dėl pastatymo Lietuvoje dirbtuvių. Akcijos parduoda po du dolerių ir galima pirkti už penkis šimtus dolerių. Akcijos galima užrašyti ir per laiškus. Lietuvoje. visi akcijonieriai bus mokinami amatų.

Mes ten turime pastatyti dirbtuves kur būtų išdirbama visokios mašinos ir visokie įrankiai del ūkių ir del miesto žmonių. Aibelnai kas tik reikalinga Lietuvoje. Taipgi mes dar turime sėry arba akcijų parduoti čia Amerikoje po \$50 ir jų galima pirkti už tūkstantį dolerių. Norintieji tapti savininkais Lietuvių mašinistų dirbtuvės, kreipkitės šiuo adresu: 332 Broadway, So. Boston 27, Mass. ofisą. Būna atdarytas nuo 9 ryto iki 9:30 vakaro. Kviečiame visus prisidėti ir tapti savininkais tų dirbtuvių kur kiekvienam siluoma proga išmokyti amatų ir gauti gerą apmokamą darbą.

Mokykla prasidės rugpjūčio mėnesyje 3 vakarus į savaitę. Du vakarai bus mokinama ant mašinų, o vienas ant planų skėčių. Todel kviečiame visus akcijonierius atsilankyti, kad išmokytumėte gerai darbus ir planus.

Bus mokinami apie automobilių taisyms ir bus paaiškinama visos dalis automobilius kaip užsivadina. Taipgi bus sprendimai per išradėjų kas link padarimo naujų išradimų. Išradėjų susirinkimai bus viena syki ant nedėlios, kurje galės pasidalinti savo mintimis ir veikti tolesniai pagrinant darbus. Norintieji atsilankyti ant tų vakarų, prašome pranešti per laiškus o mes paskirsime vakarus ir pranešime kokie vakarais galėsite ateiti dirbtuvėn ir lavintis darbus ir technikos. (Apgarsinimas.)

SIŪSKITE KNYGŲ IR LAIKRAŠČIŲ LIETUVA.

"Darbininko" Knygynė gaudama naujausios laidos dvasišką ir svietiško turinio knygu. Pasiūlome siuntimui į Lietuvą šias:

MALDAKNYGIŲ

"PULKIM ANT KELIŲ"
Drobs apdarais raudonais kraštais po \$1.50 ir \$1.85.

Drobs apdarais auksuotais kraštais po \$2.00
Skuros apdarais auksuotais kraštais po \$2.50
Geriausiais morocco skuros apdarais auksuotais kraštais po \$3.50

"ANIOLOS SARGAS"

No. 1 — po \$1.25
No. 2 — po \$1.50
No. 3 — po \$1.75

"DANGAUS ZVAIGZDUTE"

No. 4 — po \$1.50 (batlais apdar.)
No. 5 — po \$1.75
No. 6 — po \$1.90
No. 7 — po \$2.00

"Ben Hur"

Apsakla iš Jėzaus Kristaus laikų, stipriais drobes apdarais \$1.75

"Dangaus Karalienė"

Drobs apdarais \$1.00

"Trys Keleiviai"

Drobs apdarais \$1.40

"Vaizdeliai"

64 pusl. \$3.00

"Mūsų Tikėjimas"

100 pusl. \$5.00

Apert šių turime ir daugiausiai tikamų knygų pasiskaitymui.

Mes apmokame persiuntimo lašas. Su užsakymu siųskite ir pinigų šiuo adresu:

"Darbininkas"

242-244 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Atsiliepkite, lietuviai. Esu Lietuvių armijos 24 metų amžiaus savanoris. Laikas fronte eina nuobodžiai. Norėčiau susitikti, susipažinti su Amerikos lietuviais, sušaukti man, sesutės. Adresas: Vyr. puškarininkas B. Stasiulis, Vėlikiančių armija, Gelžkelių batalijonas. LITHUANIA.

ANCHOR LINE

S. S. CALABRIA

Išplauks

RUGPJŪČIO 17 D., 1920

HAMBURGĄ IR DANZIGĄ

3-ČIOS KLASOS KAINA

HAMBURG'Ą -- \$120.00

DANZIG'Ą -- \$135.00

PLIUS \$5.00 KARĖS TAKSU

Kreipkitės prie vietos agentų savo mieste arba prie

D. L. K. Keistučio Dr. J. J. Valdybos Adresai, Boston, Mass.

PIRMINKIMAS — Motiejus Versikas, 105 Silver St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRMINKIMAS — M. Žarkauskas, 128 Bowen St., So. Boston, Mass.

PAOT. RAŠT. — Juozasas Vinckaitis, 147 W. 6th St., So. Boston, Mass.

FIN. RAŠT. — Juozasas Kavaliauskas, 209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.

LAISVIAUSI — Andrius Zolickas, 47 Vale St., So. Boston, Mass.

MAŠALKA — Antanas Grodis, 550 Medford St., Charlestown, Mass.

D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio 3-čią val. po pietų po num. 139 Hanover St., Boston, Mass.

Šv. Jono Evangelisto Pašalpinės Draugijos Valdyba So. Boston, Mass.

PIRMINKIMAS — Motiejus Zioba, 539 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRMINKIMAS — Jonas Galinis, 20 Vinfield St., So. Boston, Mass.

PAOT. RAŠT. — Jonas Gilnickis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.

FIN. RAŠT. — M. Benkaiš, 47 Vale St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Andrius Naudžius, 16 Vinfield St., So. Boston, Mass.

MAŠALKA — Step. Navickas, Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėlią kiekvieno mėnesio 2-ą val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass.

Saldžiausias širdies Viešp. Jėzaus Draugijos Valdybos Adresai.

PIRMINKIMAS — A. Kmitas, 254 5th St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRMINKIMAS — J. Kavolius, 63 Gold St., So. Boston, Mass.

PAOT. RAŠT. — J. Andriulius, 301 1/2 Broadway, So. Boston, Mass.

FIN. RAŠT. — Sim. Alkonis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — S. Cilins, 377 Broadway, So. Boston, Mass.

MAŠALKA — F. Lukoševičius, 405 7th St., So. Boston, Mass.

Susirinkimus laiko pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio 8:30 val. po pietų sv. Petro Bažnytinėje salėje ant 5-to gatvės, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

BANKIERIAI

Teisingai Tarnaujame Lietuviams.

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVIŲ: doleriams arba auksiniais pagal dienos kursą.

Pardudame Laivakortes

Išrupiname leidimus amerikiečiams Lietuvon ir iš Lietuvos Amerikon. Tą padarome vietiniams ir kitų miestų lietuviams be atvažiavimo į Bostoną.

Persitūčiame amerikiečių dovanas giminiams Lietuvoje. Leidžiame mėnraštį "PREKYBA". Del platesnių paaiškinimų rašykite adresu:

Lithuanian Sales Corp., 414 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

PROGRESS SHOE MFG. COMPANY

LIETUVIŲ AVALŲ FABRIKA

Atidaro savo krautuvę So. Bostone, subatoj 31 d. liepos ant 2 po piet. Kol kas bus tik vyrų čėverykai, i mėnesį laiko turės taigpi moterų ir vaikų.

Yra tai aštunta krautuvė, kurią "Progress" atidaro "Progress" išdirba puikiausius čėverykus, ir pirkėjai gaus kiekvieną porą inuo \$2 iki \$3 pigiau iš fabrikos krautuvės, kaip pirkdami kitur.

So. Bostono "Progress" krautuvė bus po numeriu

377 BROADWAY

Priešais So. Boston Savings Bank.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

REIKALINGA DUONOS MINKYMO MAŠINA.

Tuof reikalinga duona minkyti var. to mašina. Pranešti ir dūmą. A pie mašina, išlygas medžiagą pranešti "Darbininko" adresu, o aš iš ten gausiu.

Reikalingas Partneris

į krutantių pavelsių teatrą. Kas norėtų įstoti į miškę bliz, užklauskite "Darbininko" Administracijoj M. S. W.

PARSIDUODA PIGIAI DU AUTOMOBILIAI.

Parsiduoda iš prieštais nelaimės. Ford (Town car) ir Buick (Touring car). Kreipkitės pas:

M. UZUNARIS, 122 F St., So. Boston, Mass.

Pasekmės Rokud-jas

Elektrikinis gydymas ir tiesiog kraujiniai įleidimai kraujo medegų, raudplais medegos ir bakterijos kurias aš varioju, mikiu ir geru pasekmės. Teiraukitės mane dabar.

Sergantieji Vyrų ir Moterų

nekontekt, neatidėliokit, atelkit pas mane šandien ir pradėkit greitai ant kello sveikatos ir laimės. Dauguma padėjimų pasidaryti aršiau jeiga tinkama mediciniška atyda neduota tuojaus. Padėk savo etovį ir savo rankas. Naudokis mano iš patyrimo gydymo ilgiakiniu, nervingos skurės ir kraujo keblum. Kaip teisybė kad aš padėjau tūkstantams, turi pertiktinti tave kad aš galu tau pagelbėti. Jus visi kviečiam atilankyti.

AS PASEKMINGAI GYDAU

Dabartinės ir Ligalines Ligas kaip Kraujo, Skuros arba Nervų Netvarkos, Pilvo, Vidurių arba Žarnų Neramumus, Skandulus Pečiune arba Kelyse, Galvos Skandulimus, Žarnų Užsikimšimą, Pasvaigimą, Pūklas ir Složas Galvos, Nosies arba Gerklės, NE-ATIDELIOK, BET TEIRAUKIS MANĖS TUOJAUS.

OFISO VALANDOS: Nuo 9 v. ryte iki 4 v. po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

Nedėliomis ir šventėmis: nuo 10 val. ryte iki 2 v. p. p.

DR. MORONEY,

220 Tremont St., Boston, Mass. Prieš Majestic Theatre

PARSIDUODA NAMAI.

Dviejų kambarių, 7 kambarių, gerol tvarkoj. 1700 pėdų žemės, arti beach'ų ir boulevard'ų, bažnyčių ir moksalių. Gatvėkariai sustoja prieš duris. Kaina \$1,500.00. Atsilaukite ant vietos:

275 — 8th Street, South Boston.

PARSIDUODA

Kostumeriška Šuvėjo Dirbtuvė.

Vietą gerai išdirbta — lietuviais ir išdailės lenkaš apgyventa. Norintieji pirkti arba del platesnių informacijų kreipkitės žemiau parduota antraštu. Turtu parduoti į trumpą laiką.

J. Aleksa, 14 Millbury St., Worcester, Mass.

Idejęs \$20. nupirksi trijų šeiminų namą So. Bostone, linkusius išmokėti mėnesiais. Naujai numaloyota ir turi 4 kambarius, gaus kiekvienam apartamente.

Tel. Chelsea 2046-M arba Medford 2410

ANT PARDAVIMO VALGYKLA.

Kreipkitės šiuo adresu: 97 MEDFORD STREET, SOMERVILLE, MASS.

ANT PARDAVIMO MEDINIS NAMAS.

Gas'ai ir Sklepas Cementotas.

Viskas gerol tvarkoj. Parsiduoda pigiau. Savininkas gyvena ant vietos. Atsilaukite tuojaus.

110 Silver St., So. Boston, Mass.

EXTRA! EXTRA!

Mes atidareme švarią barberę (barzaskutylę) kur galite nusikirti plaukus tik už 35c. puikiai ir greitai. Kviečiame atsilankyti.

D. MAZEKA, 112 Green St., kampas Pond St. Worcester, Mass.

Ant pardavimo

Bolinė (Pool room). Parsiduoda pigiai, nes savininkas nori važiuoti į Lietuvą. Delei informacijų kreipkitės prie L. Valeckas 16 Broadway, So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO

krutantių pavelsių teatrą. Daillai (taisydas apgyventojas) lietuvį kolonij. Parsiduoda delei svarbių priežasčių. Klauskite "Darbininko Adm. M. G. W.

Puikškau pusestus Domielės Mišaičaitės, po vyrų Debelikės, Katky kaimo, Panevėžio parapijos. Apie 10 m. gyveno Chicago, Ill.

Tai-gi patėskau Juozo Klivčėkos, Rėkly kaimo, Panevėžio parapijos. Melžiu ju atsilaukti arba kas juos žino pranešti.

JUOZAS BIEZIS, 920 E. Pratt St., Baltimore, Md.

Puikškau pusbrolių Jono ir Antano Aukštikalnių Kauno red. Panevėžio apskr. Pumpėnų par., Rinkunų kaimo. Su Jonu atvažiavom drauge į Ameriką ir aš nežinau kur jie išvažiavo. Jei kas apie juos žino, melžiu duoti žinoti ar jus patis greičiau atsilaukti. Turiu žinių iš Lietuvos. Melžiu atsilaukti ant šio adresu: EMILIA AUKŠTICALNUTE, 35 Lane St., Middleboro, Mass.

Michailina Andrius dukte Stanevičienė (buvusi Kuraltytė) puikškau savo pusbroliu Boleslavo Jono sunaus Važio, 35 m. pelenčio iš žiniųjų kaimo, Krakų valsčiaus ir parapijos. Kauno gubernijos ir apskrčio Išvažiavusio Amerikon 1911 m. ir gyvenusio 1915 m. Brooklyne. Melžiu atsilaukti šiomi antraštu: Petr Stanislauskas Stanevičius Habarovsk pochtovotėlegrajnia kontora Sibiria via Pacific Russia.

Puikškau pusbroliu Kubo Janavičiaus. Paeina Vilniaus gub., Kietaviškio parap., Kalnųnu-Miangonių k. m. Pirmuasu gyveno Worcester, Mass. Melžiu paties ar žinančių jį atsilaukti. Turiu reikala iš Lietuvos. K. JANAVIČIUS, 25 Second St., So. Boston, Mass.

Puikškau moters Marijonos Smith, kuri birželio 18 d. išvažiavo nežinau kur. Aš dabar sergu ir norėdau, kad tuojaus parvažiuotų arba parasyt laišką. FRANCISKUS SMITH, 98 W. 3rd St., So. Boston, Mass.

Puikškau vyrų sesers Anelės Jono džiukės. Kilusi iš Vilniaus red. Aukštadvario val., Užugosčių par., Nemaičiai kaimo. 1914 m. gyveno Brooklyn, N. Y., o dabar nežinau kur. Girdėju, kad vedusi. Melžiu atsiliepti ar žinantieji apie ją pranešti, nes yra svarbus laiškas iš Lietuvos nuo motinos.

ONA JODDIEN, 618 W. Short St., Collinsville, Ill.

Puikškau moters Kazimieros Vosviličienės. Jį pabėgo su Kaziu Šeštoku 1915 m. Su savim pasiėmė 7 metų dukterį ir savo motiną apie 70 metų amžiaus. Jos motinos po vyrų pavardės Kazragienė. Kazimiera Vosviličienė turi tamsius plaukus, dakt šviesius. 1916 m. buvo Philadelphia, Pa., dabar nežinau kur dingo. Kas apie juos praneš, gaus dovaną \$5.00.

JUOZAPATAS VOSVILA, 636 Church St., Easton, Pa.

Prašau Amerikos lietuvaičių ir lietuvių tikrų tėvyninčių susirašinėti su manimi, Lietuvos armijos viršila. Karščių gyvenimas gan vienišas, tai laišku iš Amerikos būtų tikra gėrybė. Rašinkite broliui ir seseris. Adresas: Viršila Leonas Vitkauskas, 9-tas pėst. L. K. Vytėnio pulkas 2-ra kulkosvaidžių kp. LITHUANIA.

Atsilaukiu į Amerikos lietuvius ir lietuvių teiktis susirašinėti su manimi. Atsakymus gausite. Adresas: Lietuvis Jodoka, 9-tas pėst. L. Kunt. Vytėnio pulk. 2-ra kulkosvaidžių kp. LITHUANIA.

Ieškau brolio Juozo Banulio, kilusio iš Valdaiginių. Biržų apskrčio. Pats ar jį žinantieji, terašo, adresą: Alfonsas Banulis 9-tas pėstininkų pulkas 1-ma kp. LITHUANIA.

Ieškau pusbrolių Stasio ir Martyno Glušauskių iš Navikų kaimo, Antanemio valsčiaus, Rumbonių par., Alytaus apskr. Dar ieškau Antano Mato, Jurgio ir Prano Andriškevičių iš Barkuniškio dvaro, Udrijos valsčiaus ir par., Alytaus apskr. Atsilaukiu ir į visus Amerikoje esančius kitus giminičius, kaimynus ir pažistamus. Aš tarnavau kariuomenėje. Lenkų fronte buvau sužeistas. Kairės rankos sutraukė kaulus. Už poros savalių grįšiu namo. Tikiu, kad mano giminiečiai tebėra geri tėvynainiai, trokšta Lietuvai laisvės ir todėl atjaus tą, kurs turėjo lieti kraują ir daug kentėti dėl Lietuvos laisvės. Drįstu prašyti paspausti ranką ant šio spėpliano. Buvau vyresniojo puskarininku. Adresas: Antanas Glušauskas, Navikų k., Antanemio val., Alytaus apskr. LITHUANIA.

Puikškau Vaclovo, Juzefos